

VISLIJN

Vlaanderen
is natuur

BIJLAGE:
VISREGLEMENT
2017

INFOBLAD OVER DE OPENBARE
VISSERIJ IN VLAANDEREN

AGENTSCHAP VOOR
NATUUR EN BOS

JAARGANG 2017

inhoud

- 04** De visser en zijn mening
- 08** Gooi eens een vlieg uit
- 20** Bruggen bouwen in het Krekengebied
- 28** Van zand- tot pleisterplek

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

3 EEN SPEELSE VISTRAP AAN DE LAARSE BEEK

4 DE VISSER EN ZIJN MENING ...

8 GOOI EENS EEN Vlieg UIT!

10 ALBERTKANAAL ZOEKT VIS (M/V)

12 VERBORGEN PAREL AAN DE RING

14 IN JE SAS OP DE PLAS

16 FLIRTENDE VINTEN? NEEN, FINTEN!

18 KLEIN MAAR NIETTEMIN FIJN

20 BRUGGEN BOUWEN IN HET KREKENGEBIED

22 VISTRAPPEN OP DE WAMP: EEN WERELD VAN VERSCHIL

23 DE VISSEN IN DE BOVEN-SHELDE HERPAKKEN ZICH!

24 DE MARK, EEN GRENSGEVAL

26 WIE IS DE SCHULDIGE?

27 VISONDERZOEK IN DE KORTRIJKSE REGIO

28 VAN ZAND- TOT PLEISTERPLEK

30 ENKELE BIJZONDERE VANGSTEN

31 HET KANAAL KOMEN-IEPER:

VAN BAGGER NAAR EEN AANTREKKELIJK VISWATER

32 NUTTIGE ADRESSEN

COLOFON VISLIJN is een jaarlijks magazine van het Agentschap voor Natuur en Bos. Verantwoordelijke uitgever: Marie-Laure Vanwasele, woordvoerder, Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel. Redactie, samenstelling en layout: www.otwee.be, Rudi Yseboodt, Kristof Vlietinck, Tom Vermijlen, Agentschap voor Natuur en Bos. Voor meer informatie over VISLIJN: tel. 02-553 82 22. Drukwerk: Drukkerij De Cuyper NV, Noordlaan 21, 9200 Dendermonde. De meningen die derden in dit magazine vertolken, vallen buiten de verantwoordelijkheid van het ANB.

Coverfoto: © Thierry De Coninck @ Arofex

Reflectie

Nieuwsgierigheid is eigen aan de mens en niet in het minst aan de hengelaar. Bijna onbewust wordt onze blik aangetrokken door reflecties in het wateroppervlak, alsof we daarin dingen hopen te zien die we nog niet eerder hebben opgemerkt. Het kan dus geen kwaad om op tijd en stond eens in het water te turen, het scherpt de geest en brengt wat orde in ons druk doen en laten. De jaarlijkse opmaak van Vislijn is zo'n moment van reflectie. Niet enkel voor het infoblad op zich, maar voor het gehele visserijbeleid. We organiseerden daarom een grootschalige bevraging bij de hengelaars op openbaar water. De opmerkelijk hoge respons geeft de resultaten extra glans. Een artikel om zeker niet te missen! Verder kom je in dit nummer te weten dat de Boven-Schelde zich herpakt na de grote vissterfte in 2012 en dat de vissen uitgezet in het Albertkanaal toch liever andere oorden lijken op te zoeken. Herstel van vismigratie in onze rivieren staat nog steeds hoog op de agenda. De fint of meivis heeft intussen het statuut van Bekende Vis verworven. Er worden niet enkel vispassages gebouwd, in het Meetjesland bouwen ze ook bruggen, figuurlijk dan. Natuur en visserij vinden er elkaar in een ruimtelijke hengelvisie voor het krekengebied. Hoe die tot stand kwam lees je verder in Vislijn.

Veel leesplezier!

Joke Schauvliege

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Een speelse vistrap aan de Laarse Beek

Het Peerdsbos en het gemeentepark van Brasschaat vormen samen een frisse, groene long in de stadsrand van Antwerpen waar wandelaars en joggers met volle teugen van genieten. Daar stroomt ook de Laarse Beek waar de rivierdonderpad maar al te graag vertoeft. Twee knelpunten: de recreatieve infrastructuur leed onder de tand des tijds en de rivierdonderpad botste op onoverbrugbare hindernissen. Een mooie samenwerking tussen de provincie Antwerpen, de gemeenten Brasschaat en Schoten en het Agentschap voor Natuur en Bos pakte beide problemen slim aan, met als het neusje van de zalm: een educatieve speelzone aan de vistrap. Waterpret verzekerd!

Vrije doorgang voor de rivierdonderpad

De rivierdonderpad, een vissoort die zelfs Europese bescherming geniet, heeft het in de Laarse Beek best naar zijn zin dankzij het heldere water en de talrijke schaduwplekken. Sinds 2009 werkt de Dienst Integraal Waterbeleid van de Provincie Antwerpen als waterloopbeheerder stelselmatig de vismigratieknelpunten weg. Stuwten en drempels ruimen plaats voor

vistrappen die het hoogteverschil voor vissen in kleine stapjes overbrugbaar maken. Dit maakt de weg vrij voor de stroomopwaartse migratie, de zoektocht naar geschikte paaiplaatsen of naar een veilig onderkomen bij verdroging of vervuiling van de beek.

Met oog voor de recreant en omringende natuur

Vanop de fonkelnieuwe brug uit duurzaam hout achter het provinciaal Sportcentrum Peerdsbos, zie je hoe vissen gretig gebruik maken van de vispassage met zeven trapjes. Hier krijgt de Laarse Beek ruimte om vrijuit te stromen. In het gemeentepark van Brasschaat werkte een oude vistrap niet langer naar behoren. In de plaats kwam er een lange vispassage met een stenen helling. Op verschillende plaatsen werden de oevers afgeschuind en kregen ze een natuurlijke afwerking. De fauna en flora

rondom de beek varen er wel bij. Verderop, aan de speeltuin van het Bootshuisje, kreeg de Laarse Beek de ruimte voor het betere bochtenwerk. Zowel in deze nieuwe waterloop als voorbij de samenvloeiing met de oorspronkelijke beek overbruggen vijftien trapjes het hoogteverschil. Het wandelpad, een eindje opgeschoven, is nu voor een deel omgetoverd tot een avontuurlijk vlonderpad.

Leren én spelen

Ongetwijfeld is de vistrap aan het Bootshuisje de opvallendste vispassage van het land. Grote houten letters kondigen deze visvriendelijke constructie al van ver aan. Op de ommezijde krijg je een woordje uitleg over het waterleven in de Laarse Beek. En dan, tijd voor waterpret! Water versassen met de schroef van Archimedes of heerlijk slingeren aan de metalen visgraten van de speelvis: wie houdt de voeten droog?

De visser en zijn mening ...

In het najaar van 2015 organiseerde het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een grootschalige bevraging. 4.428 vissers namen de tijd om online of op papier de enquête in te vullen. Een resultaat om u tegen te zeggen! Met deze ruime respons van één op de drie aangeschreven hengelaars krijgt het ANB een goed beeld van wat er reilt en zeilt bij ruim 65.000 vissers langs Vlaamse openbare waterlopen.

De enquête wordt een traditie

De enquêtes van 2008 en 2015 kaderen in de ambitie van het ANB om gemiddeld om de vijf jaar naar de mening van hengeland Vlaanderen aan openbaar water te polsen. Kristof Vlietinck van het ANB: "Met deze periodieke enquête is het mogelijk om een aantal evoluties in kaart te brengen. Zo zijn we aangenaam verrast dat steeds meer hengelaars puur voor hun plezier vissen: het aantal vissers dat niet langer gevangen vis naar huis meeneemt, is sinds 2008 verder gestegen. De enquête laat ook zien dat de visvangst in de lift zit." Ook de vraag naar meer controles op de visserijwetgeving is Kristof niet ontgaan. De enquête van 2015 peilde ook naar enkele actuele kwesties zoals het toelaten van een derde hengel, de afschaffing van het leefnet en het gebruik van de levende aasvis. Kristof Vlietinck legt uit waarom: "Deze vragen passen in de lopende evaluatie van de visserijwetgeving. Dit verloopt in samenspraak met het Sectoroverleg Hengelaars en de vijf Provinciale Visserijcommissies. De resultaten van deze enquête zijn een belangrijke input om de visserijwetgeving te actualiseren en verder te vereenvoudigen."

Waar vis je?

Negen op de tien hengelaars vist in de eigen provincie. Vissers uit het centraal gelegen Vlaams-Brabant steken vaker de provinciegrenzen over op zoek naar geschikte viswateren.

Wat is je favoriete wijze van vissen?

Hoewel sinds 2008 het vissen met de vaste stok op witvis duidelijk afgenomen is, blijft dit de uitverkoren discipline bij een derde van de hengelaars. Vooral in Vlaams-Brabant is dit type visserij populair. Vissen op karper en roofvis zitten duidelijk in de lift en weten respectievelijk 25% en 19% van de vissers te bekoren. Vooral in Limburg en Antwerpen is vissen op roofvis een favoriete discipline. In deze rangschikking volgen daarna vissen met de werphengel op witvis en vissen met de werphengel op paling. Palingvissers wonen bijna uitsluitend in Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen. Paling vissen met de peur is een typisch West-Vlaamse metier. Samen met het wedstrijd- en vliegvisserij vormt dit type visserij de staart van het klassement.

Aan welk openbaar water vis je?

Zonder twijfel zijn de kanalen de drukst beviste wateren. Daarna zijn de rivieren en beken en vervolgens de stilstaande wateren het felst begeerd. Verder zoeken vissers unieke vislocaties in hun buurt op: oude rivierarmen en polderwaterlopen in Oost- en West-Vlaanderen en grindplas- en in Limburg. Oudere hengelaars zijn meer te vinden

langs een kanaal, terwijl jongeren vaker rivieren, beken of stilstaande wateren opzoeken.

Ben je aangesloten bij een vereniging?

Een kwart van de hengelaars - een lichte daling ten opzichte van 2008 - is aangesloten bij een vissersvereniging of visserijfederatie die op openbaar water actief is. Vissers die frequent een lijntje uitgooien, zijn vaker lid van een vereniging. Bijna alle wedstrijdvissers zijn lid van een club. Een vijfde van niet-aangesloten hengelaars is wel geïnteresseerd om zich bij een vereniging aan te sluiten. Ook de jeugdige visser is hierin sterk geïnteresseerd, vooral om ervaringen uit te wisselen.

Ben je tevreden over je vangst?

Een derde van de vissers is tevreden over zijn visvangst op openbaar water. Een kwart is hier minder over te spreken. Een op de drie vissers heeft hierover geen uitgesproken mening. Een kleine minderheid is ofwel zéér tevreden of helemaal niet tevreden.

Vissers op karper en witvis zijn positiever over hun vangst dan competitievissers, vissers op paling (zowel met de hengel als met de peur) en vissers op roofvis.

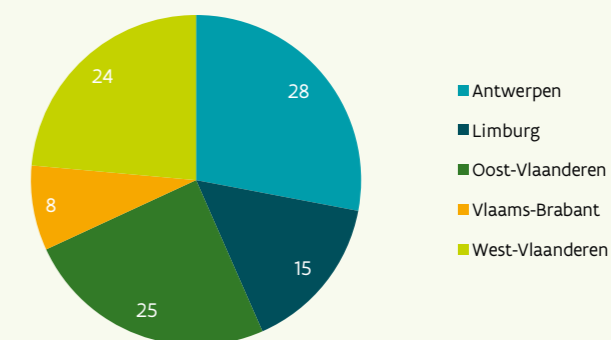
Ten opzichte van 2008 is het aantal vissers dat niet tevreden is over zijn vangsten teruggelopen met 8%. De Oost-Vlaamse vissers zijn duidelijk meer in hun sas met hun visvangst dan de gemiddelde Vlaamse visser. De Limburgse hengelaars zijn minder tevreden dan gemiddeld.

Neem je gevangen vis mee naar huis?

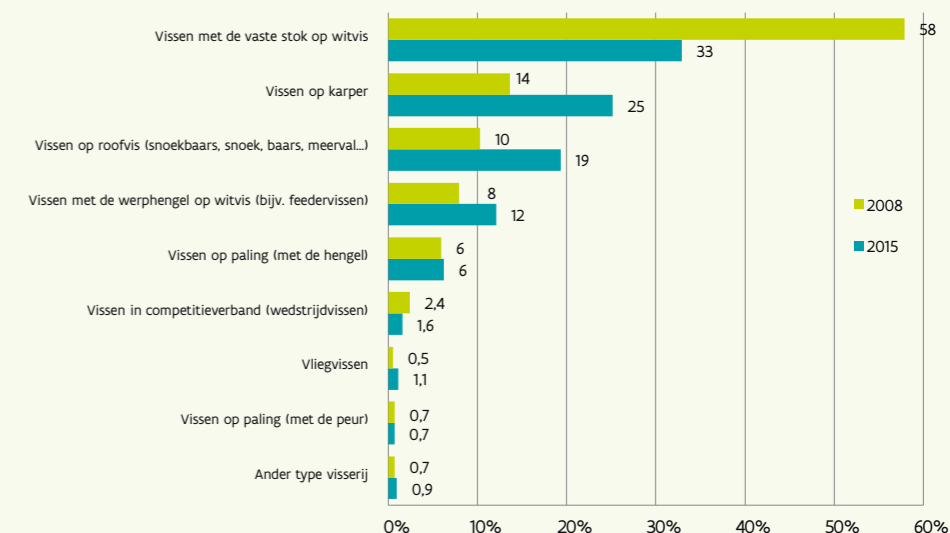
In 2008 zette zeven op de tien hengelaars de gevangen vis altijd terug. Anno 2015 loopt dit cijfer op tot acht op de tien. Vlieg- en competitievissers en vissers op karper of witvis spannen de kroon met een negen op tien.

Paling is de meest gegeerde vis om naar het thuisfront mee te nemen. Zes op de tien van de hengelaars die soms een vis naar huis meeneemt, likkebaardt bij het

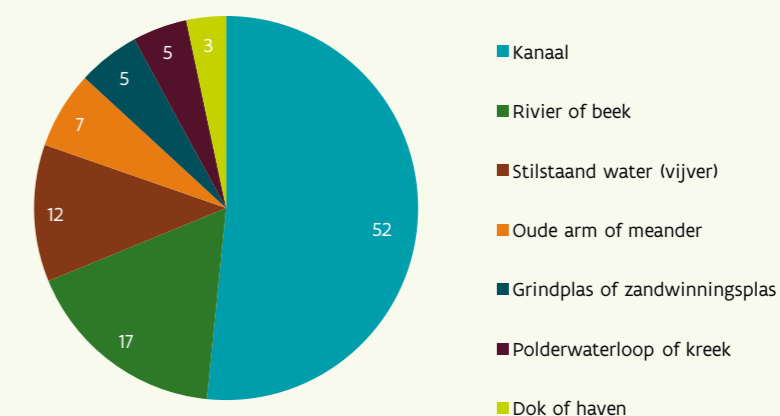
Het vaakst vissen (in provincie)

Type visserij (2015 versus 2008)

Type water

voorzicht van 'paling in het groen'. Vissers op roofvis nemen wel eens vis mee, vooral als aasvis voor een volgende hengelbeurt.

43% van de vissers, die soms vis voor consumptie meenemen, verheugt zich zo af en toe op een smakelijke snoekbaars.

Hoeveel vis haal je uit openbaar water?

In 2008 bedroeg de totale oogst uit de Vlaamse openbare wateren 164 ton. Hoewel er twaalf procent meer vissers actief waren, strandt dit cijfer anno 2015 op 92 ton. Deze opmerkelijke daling met 44% is vooral te wijten aan de daling met een derde van het aantal vissers die vis meenemen. Snoekbaars is de meest geoogste vis uit openbaar water, goed voor 47 ton. Daarop volgt paling met 30 ton.

Ben je tevreden over Vislijn?

Drie op de vier vissers zijn best tevreden over het jaarlijkse magazine VISLIJN. Een even groot aantal verkiest een gedrukt exemplaar van de VISLIJN en het Reglement Openbare Visserij boven de digitale versie.

Vraag je je visverlof digitaal aan?

Slechts één op de tien hengelaars vraagt zijn visverlof digitaal aan. Een kwart van de vissers overweegt dit in de toekomst op deze manier te doen. Velen onder hen zijn ook vragende partij om het online aangevraagd visverlof zelf af te kunnen drukken om het zo onmiddellijk op zak te kunnen steken. Een grote meerderheid van 63% wil zijn visverlof ook in de toekomst op het postkantoor blijven afhalen.

Meer info:

Je vindt een samenvatting van de resultaten van deze enquête en alle info over het vissen op openbaar water op www.natuurenbos.be/visserij.

Actuele kwesties

De afschaffing van het leefnet en de levende aasvis en de toelating voor een derde hengel aan de waterkant zijn druk besproken onderwerpen. Daarom peilde deze enquête ook naar uw mening.

Ben je een voorstander om het leefnet af te schaffen?

Met het oog op een vlottere controle op het meenemen van vis, ziet 70% van de vissers soelaas in de afschaffing van het leefnet. De voorstanders bevinden zich vooral onder de vissers met de werphengel op witvis, de karpervissers en de vissers op roofvis. Vaste stokvissers, palingvissers en de competitievissers zijn dit voorstel minder genegen.

Wil je een derde hengel?

Vandaag zijn slechts twee hengels per visser toegelaten. Iets minder dan de helft van hengeland Vlaanderen (46%) is vragende partij voor een hengel extra. Deze vraag leeft vooral bij karpervissers en vissers op paling met de hengel. De oudere generatie is best tevreden met twee hengels, terwijl drie kwart van de jongere hengelaars (14 – 29 jaar) hardop droomt van een derde hengel. De helft van de voorstanders vindt extra betalen voor een derde hengel, bovenop de prijs van het visverlof, niet meer dan logisch.

Wil je het gebruik van de levende aasvis afschaffen?

Vissers op roofvis maken wel eens gebruik van levende aasvissen om een rover beet te krijgen. Er bestaat heel wat verwarring over de specifieke toepassing van deze regelgeving, wat ook de handhaving bemoeilijkt. Slechts 44% van de hengelaars is voorstander om het gebruik van levende aasvissen te verbieden. De weerstand om het gebruik van levende aasvissen af te schaffen is het grootst bij vissers op paling met de hengel en bij vissers op roofvis. Vliegvissers hebben hiertegen het minst bezwaar.

Heb je nog opmerkingen of suggesties?

En of! De deelnemers van de enquête maakten gretig gebruik van deze open vraag om opmerkingen en suggesties te spuien. Hieruit blijkt een zeer ruim draagvlak voor extra controles op de naleving van de visserijreglementering. Verder pleit de Vlaamse visser voor meer aandacht en zorg voor de toegankelijkheid en het onderhoud van de openbare viswateren.

Gooi eens een vlieg uit!

Vliegvisserij is het kleine broertje van meer courante disciplines in de vissport. Veel vissers hebben er al wel over gehoord maar weinigen wagen zich eraan.

“Te moeilijk om aan te leren”, klinkt het vaak. Wie het toch probeert, haakt meestal af na enkele keren. Ten onrechte, want met een beetje hulp is vliegvisserij gemakkelijk aan te leren.

Vliegvisserij ... wat is dat?

Wel, het is simpel. Bij vliegvisserij wordt er gevestigd met vliegen. Geen dikke zwarte exemplaren zoals we ze soms in de huiskamer tegenkomen, maar namaakvliegen. Vliegvisserij is één van de oudste takken van de hengelsport en zijn geschiedenis gaat terug tot 2000 voor Christus. In China ving men toen al vissen met behulp van vogelveren en een haak gesneden uit bot. En vandaag gaat het eigenlijk nog net zo. Natuurlijk worden de haken niet meer van beenderen gemaakt en is alles

wat gefinetuned, maar... het principe is nog steeds hetzelfde. Vliegvisserij gebruiken geen voer of levend aas, geen lood of een weerhaak. Terugzetten is makkelijk zat op deze manier. En dat is goed, want bijna alle vliegvisserij vissen ‘no kill’. Dit alles maakt van vliegvisserij een zeer ecologische hengelsportdiscipline.

Waarom met vliegen vissen als het ook zonder kan?

Het is ook uitermate rustgevend om als vliegvisser door het water te waden.

Spijtig genoeg is dit waden door de modderige bodem niet evident in de Vlaamse viswaters.

Wanneer je vliegvisserij spot, zal je zien dat zij met zeer veel geduld en respect te werk gaan. Het is bij hen een ongeschreven regel dat je geen planten kapot trapt of watervogels verstoort. Wanneer je zelf het water instapt, krijgt vissen ook een totaal andere betekenis.

OK. Ik doe het. En wat nu?

Veel heb je niet nodig om met vliegvisserij te beginnen. Een hengel, reel, vliegenlijn en een onderlijn zullen volstaan. Oh ja, en een doosje kunstvliegen natuurlijk! Een waterdicht pak is ook geen overbodige luxe. Maar dan kan je zowaar beginnen. Hoewel het niet echt aangewezen is om dat op eigen houtje te doen. Beter is om eerst een aantal werptechnieken te leren van een professional. Ervaren vliegvisserij zullen beamen dat wanneer je de technieken eerst verkeerd aanleert, het zeer moeilijk is om die daarna nog te wijzigen. Bij vliegvisserij die solo gaan is het aantal dat afhaakt ook veel groter. Hulp aanvaarden bij de start is dus een must!

Een West-Vlaamse vliegvisser aan het woord:

Dirk Verhaeghe, voorzitter van ‘Vliegvisserij IJzervallei’ legt je maar wat graag uit waarom uitgerekend deze vorm van vissen zo verslavend is.

Dirk zag het levenslicht in oktober 1954 in Zedelgem. Begin de jaren zestig verhuisden zijn ouders naar Diksmuide en sindsdien is de Westhoek zijn biotoop. Dirk: “In de streek rond Diksmuide is er een overvloed aan water. Ons gezin woonde op amper 500 meter van de IJzer. Mijn vader en ik waren dan ook heel vaak aan de waterkant te vinden. Toen was het al palingvisserij wat de klok sloeg. Dat veranderde naarmate ik ouder werd en met de jaren heb ik alle hengelsportdisciplines doorlopen. 1986 was hét jaar waarin ik kennis maakte met vliegvisserij. De microbe heeft me nooit meer losgelaten.”

In de jaren ‘80 van vorige eeuw was de IJzer niet wat hij nu is. “De IJzer was toen een open riool. Vreselijk als je eraan terugdenkt! En toen al vond ik dat er liefde zat in de vliegvisserij.

Ze gingen milieubewuster om met de openbare wateren. Zachter ook. Altijd de vissen terugzetten, geen weerhaken, geen leefnet, geen voer. Ecologen avant la lettre, zeg maar.”

Dirk leerde de stiel van het vliegvisserij op een private visvijver met ‘opgezette’ forel. Maar eenmaal hij de openbare wateren en dan vooral de polders had ontdekt, werden dit snel zijn favoriete visplekken.

“Voor mij is vliegvisserij een belevenis, genieten in de natuur. Niets mooier dan op een warme zomeravond met hengel en vliegvisvestje aankomen bij een polderwater. De rietvoorns stijgen en draaien aan het oppervlak en heel af en toe zie je zelfs een ijsvogel voorbijkomen! En dan sta je daar, in of langs het water... Je let op elke beweging. En de zonsondergang zien in de polder, dat is ook zo’n ongelofelijke ervaring! Eerlijk, ik vis graag in het waterspaarbekken van Kluisen of in de Ardense rivieren, maar de polder blijft mijn ‘keppe’, mijn favoriete stek.”

Veel sportvissers denken dat er alleen met de vlieg op forel wordt gevestigd. Een misverstand

dat Dirk uit wereld wil helpen: “Alle soorten kunnen met de vlieg gevestigd worden. Ruisvoorn, blankvoorn, winde, baars, snoek, karp, ... Wij imiteren de larven en de insecten die leven in het water en het voedsel zijn van alle vissen.”

Natuurlijk moeten de modellen aangepast worden aan de soort vis waarop gevestigd wordt. “Voor ruisvoorn is een droge en traag zinkende vlieg gewenst. Voor blankvoorn moeten de vliegen dan weer iets zwaarder zijn zodat ze ongeveer een halve meter diep gaan. En voor het vliegvisserij op snoek is een vlieg van 10 à 15 cm zeker geen overdreven formaat.”

Dirk werd gaandeweg één van de ambassadeurs van het vliegvisserij in Vlaanderen: “In 2004 heb ik de vereniging ‘Vliegvisserij IJzervallei’ boven het doopvont gehouden. In onze streek werd deze discipline bijna niet beoefend en daar wou ik verandering in brengen. Onze vereniging staat beginnende vliegvisserij dan ook met raad en daad bij.”

Interesse in vliegvisserij?

Federatie Vlaamse Vliegvisserij:
www.vliegvisserij.be

Vliegvisserij IJzervallei:
<http://users.telenet.be/vliegvisserij-ijzervallei/>

Albertkanaal zoekt vis (m/v)

Met een lengte van 129 kilometer, een gemiddelde breedte van 86 meter en een oppervlakte van meer dan duizend hectare is het Albertkanaal het grootste viswater van Vlaanderen. Dat is iets om trots op te zijn natuurlijk ware het niet dat er een andere kant is aan dit succesverhaal. Het Albertkanaal is zo goed als visloos belangrijkste vraag voor de visser: waar zijn de vissen naartoe?

En toen ging de alarmbel

Zo'n zeven jaar geleden wisten we het al: hier schort iets, het Albertkanaal scoort ondermaats als we onder de waterspiegel duiken. Met een luttele elf kilogram vis per hectare kunnen we op z'n minst stellen dat hier aan de alarmbel mag getrokken worden. Dit signaal werd ook gegeven door hengelaars die amper iets aan de lijn kregen. Dus werd in 2011 beslist om 4 jaar lang een stevige portie vis uit te zetten in het grootste viswater van Vlaanderen. En als we zeggen veel, dan bedoelen we ook echt veel. Niet minder dan zesentertigduizend kilo vis werd tussen 2011 en 2015 verspreid uitgezet over vier kanaalpannen. Onder hen onder meer blankvoorn, brasem, paling, karper en winde.

Toen was het wachten

Zouden de maatregelen effect hebben? Zou de vispopulatie in het Albertkanaal in staat zijn zich te herstellen? Om dat te weten te komen voerden we jaarlijks een onderzoek uit naar de visstand met vervolgens de nodige aandacht voor de effecten van de visuitzettingen. Van de zeven kanaalpannen zijn er telkens vier onderzocht met verschillende visserijtechnieken waaronder: stortkuil (een net voortgetrokken door twee boten), zegen (een sleepnet), fuisen en elektrovisserij. In het vaarwater werd met de stortkuil gevist, in de havens en inhammen met de zegen en fuisen en de oevers zijn met het elektro-visapparaat bemon-

sterd. Om te weten of ook de aangelegde plasberm bij Eigenbilzen een invloed heeft op de visstand in het kanaal, werd deze natuurtechnische oever mee opgenomen in het onderzoek.

Waar zijn onze vissen?

Een eerste opmerkelijke conclusie die we uit de onderzoeken trekken is dat de zwartbekgrondel ook in het Albertkanaal aan een razendsnelle opmars bezig is. Waar hij zo'n vier jaar terug nog een uitzondering was, is deze invasieve uitheemse vissoort nu de regel geworden. Allicht heeft deze vis zich in grote aantallen over het gehele kanaal verspreid. De opkomst van deze soort zal dus vermoe-

delijk ook belangrijke effecten hebben op de soortensamenstelling in het kanaal en op de verhoudingen in de voedselketen. Een tweede conclusie die we kunnen trekken is dat de veelvuldige visuitzettingen weinig tot geen effect hebben gehad. In onze cijfers kunnen we de uitgezette vissen wel terugvinden maar ze planten zich niet snel genoeg voort om tot een stabiele populatie te komen. Op de biomassa hebben de uitzettingen ook geen effect gehad. In sommige panden werd zelfs meer vis uitgezet dan er tijdens het onderzoek waargenomen werd. We zien jaarlijks schommelingen tussen de verschillende kanaalpannen, maar globaal is er geen verandering ten opzichte van het referentiejaar. Vraag is... Waar zijn de uitgezette vissen naartoe? En dat is niet helemaal duidelijk. Trekken ze weg naar aangrenzende wateren of sterven ze gewoon in het Albertkanaal?

Beton is nuttig, maar niet overal

De verschillen tussen de plasbermoever nabij Eigenbilzen en het Albertkanaal zijn

stuitend. In de plasbermoever leven wél nog vissen! We vonden er baars, blankvoorn, brasem, pos, snoekbaars, paling, zwartbekgrondel en riviergrondel. Het verschil zit hem dus zonder twijfel in de oevers. De kale damwandoevers van het Albertkanaal bieden te weinig beschutting voor de kleinere vissen. En geen kleine vissen betekent ook geen grote vissen. De plasbermoevers scoren duidelijk een stuk beter als we ze quoteren op 'visvriendelijkheid'. En dat laat zich merken.

Kunnen we het Albertkanaal een handje helpen?

Tja, dat is nog maar de vraag. Het uitzetten van vis is alvast weinig efficiënt gebleken. De oorzaken voor de slechte visstand in het Albertkanaal moeten voornamelijk gezocht worden bij externe factoren als oeverinrichting en intensieve scheepvaart. Maar wie het kanaal al langer dan vandaag kent, heeft ongetwijfeld ook opgemerkt dat het water steeds helderder wordt. Het is een merkwaardig verschijnsel in zowat alle Limburgse en Antwerpse

kanalen die met Maaswater gevoed worden. De doorgedreven waterzuivering heeft hier vermoedelijk een aandeel in. Vissen zoals brasem die vroeger floreerden in troebel water met een overmaat aan voedingsstoffen, moeten nu plaats ruimen voor blankvoorn en baars. Deze omslag werd tussen 2011 en 2015 ook opgemerkt in het Albertkanaal.

De evolutie naar minder voedselrijk, helder water leidt tot minder vis in kilogram maar biedt wel uitzicht op een grotere diversiteit aan soorten. Het is echter lastig overleven als je bedenkt dat je het als vis moet redden met rechte harde oevers en zeer weinig vegetatie. Dus... willen we terug meer vis in het Albertkanaal, dan moeten we in de eerste plaats daaraan werken. Het aanleggen van meer natuurlijke oevers en het stimuleren van meer begroeiing zal zorgen voor een groter aanbod aan paai- en schuilgelegenheid en bijgevolg een groter aantal vissen en vissoorten. ■

Verborgen parel aan de Ring

Wie ooit in Ruisbroek was, weet dat deze plek een spinnenweb is van allerlei infrastructuren: de Ring rond Brussel, het kanaal Brussel-Charleroi, de spoorweg voor de hogesnelheidstrein, ... Het lijkt wel of alles Ruisbroek passeert en het is er met andere woorden behoorlijk druk. In zo'n stedelijke context is het natuurlijk extra belangrijk om een rustplek te vinden. De Groene Beemd aan de rand van de gemeente is zo'n plek.

© Thierry De Conick - Arofox

Het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en de gemeente Sint-Pieters-Leeuw sloegen een tweetal jaar terug de handen in elkaar om het natuurgebied Groen Ruisbroek te ontwikkelen. Tot dan hadden veel inwoners van de gemeente geen weet van het bestaan van deze natte graslanden in de

© Thierry De Conick - Arofox

vallei van de Zenne. Het natuurgebied kreeg de naam Groene Beemd ('beemd' is een ander woord voor grasland in een valleigebied).

In de Groene Beemd ligt ook een ruime visvijver. Die was tot voor kort in privaat bezit, maar sinds 1 januari 2016 is dit een openbaar viswater in beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos. De Provinciale Visserijcommissie Vlaams-Brabant was het er dan ook snel over eens om hier het startschot te geven voor het nieuwe hengelseizoen. Aansluitend was er de jeugdhengelininitiatie die

zo'n twintig nieuwsgierigen lokte. En ze waren enthousiast, die jongeren!

Zo enthousiast dat al snel beslist werd om de initiatie te hernemen op 19 juli. Marcel Galand is sinds kort de nieuwe voorzitter van de plaatselijke vissersclub. En dat hij zijn job met hart en ziel doet, vertelt hij zelf: "Deze vijver is sinds de start van de club, een tiental jaar terug, onze vaste stek. Vorig jaar werd het ANB de nieuwe beheerder van deze visvijver. Zij nam die taak van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw over."

De inspanningen van Marcel werpen

vruchten af: "Bij de start van mijn voorzitterschap had de club nog maar veertien leden. Ondertussen zijn we opnieuw met 34 clubvissers." Maar niet het wedstrijdvisseren staat centraal voor Marcel: "Het is een vriendenclub die ook vist. En niet omgekeerd. Kameraadschap, daar gaat het over."

De 67-jarige voorzitter was in het verleden een echte wedstrijdvisser. "Veel jaren terug ben ik zelf nog finalist geweest van het kampioenschap van België," vertelt hij met enige trots. "Ik leerde toen heel wat kampioenvissers kennen. En dit komt onze club nu goed van pas. Voor de opening van het visseizoen organiseerden we met de club een wedstrijd. 48 vissers

kwamen erop af waaronder enkele Belgische toppers."

Nu is het competitiebeest in Marcel wat rustiger geworden. Hoe voelt hij zich als hij aan de waterkant zit? "Gelukkig", is het korte maar duidelijke antwoord. Marcel zit dan ook graag in de echte natuur. De visvijver van Sint-Pieters-Leeuw is daar voor hem een mooi voorbeeld van. De verschillende vlonders langs de vijver staan tussen het groen en de vijver is omringd door bomen. "Als vissersclub zien we het als een erezaak om deze plek steeds netjes te houden. Wie bijvoorbeeld een sigaret op de grond gooit en wordt betrapt, krijgt een boete van vijf euro. Dit geld gaat in onze clubkas."

De vrienden van het ANB en de gemeente Sint-Pieters-Leeuw

Voorzitter Galand is erg te spreken over de samenwerking met het ANB en het gemeentebestuur: "We hebben vier nieuwe hengelseigers gekregen langs onze vijver. Dit betekent dat we er nu in totaal vierentwintig hebben! Maar het hoeft niet altijd zo groots, ook de kleine dingen worden erg gewaardeerd: een laagje haksel op het pad rond de vijver, wat meer waterplanten tussen de vlonders, enz.

Deze visvijver kampt met een tekort aan vissen. De voorbije jaren daalde het visbestand met 50%. De komende maanden staat er dan ook een visstandonderzoek op het programma. "Op deze manier zullen we weten hoeveel vis er nog in de vijver zit en welke soorten een duwtje in de rug kunnen gebruiken via het herbepotingsplan van de Provinciale Visserijcommissie. Vissen begint nu eenmaal bij een gezonde vissenpopulatie. Dat beseft elke goede visser."

© Thierry De Conick - Arofox

© Thierry De Conick - Arofox

© Thierry De Conick - Arofox

© Thierry De Conick - Arofox

Willy Convents (65) woont in Lummen en kwam vroeger vaak vissen op de Paalse Plas

“Zo’n acht jaar geleden kon je op de Paalse Plas echt nog verschillende soorten vis vangen, maar nu heeft de karper duidelijk de bovenhand. Dat is de reden waarom ik er nu niet zo vaak meer kom. Ik vis liever op diverse soorten vis”, zegt Willy die haast alle disciplines van de hengelsport beoefent.

Hij dist er met plezier enkele op: “Ik doe vaste stok, match, bolonaise, roofvis, paling, feeder, kunstaas, forel en in mindere mate dus karpervissen.”

En dat vissen doet hij puur voor het plezier. Willy: “Ik ben geen panvisser. Mijn vissen worden altijd onmiddellijk terug in het water gezet. Het echte genot is de ontspanning, de natuurbeleving, de gesprekken met andere vissers en passanten. Niet dat ik nooit aan wedstrijdvisserij doe hoor, maar dan zit de sfeer compleet anders. Iedereen is erop gebrand om te winnen. Het is gewoon een stuk minder vriendschappelijk.”

In zijn lange carrière als visser heeft Willy al het één en ander meegemaakt. En zoals met alle dingen in het leven, zijn er goede en minder goede herinneringen:

“Ooit is een goede vriend van mij verdrongen zonder dat ik iets kon doen. Dat laat je niet meer los. Betere herinneringen zijn de vele keren dat ik dieren én zelfs mensen heb gered van de verdrinkingsdood. Ooit heb ik zelfs geholpen met de politie toen zij een drugsbende wilden oprollen. En is er soms eens een diefstal die we kunnen helpen ophelderen of een geval van sluikstorten dat we kunnen melden. Wij zitten aan de waterkant en zien alles hé!”

In je sas op de plas

Bij de naam plas denk je niet onmiddellijk aan een waterpartij van 40 hectare, niet? Nochtans is dat het formaat van deze kanjer. Gastheer deze keer is de Paalse Plas, een openbaar water waar je kan hengelen met je Vlaams Visverlof én een bijkomende vergunning van de stad Beringen. Het lijkt omslachtig maar dat is het niet. En je krijgt er een prachtig stukje natuur voor terug. Trek je laarzen dus maar aan, want Beringen ... Here we come.

Mijn stad of mijnstad?

De Limburgse stad Beringen is vooral bekend om zijn vroegere mijnindustrie. Maar Beringen heeft ook veel natuur te bieden. De Zwarte Beek doorsnijdt het grondgebied van noordoost naar zuidwest. Grote delen van de beekvallei zijn natuurreservaat.

Parallel aan de Zwarte Beek, maar noordelijker, ter hoogte van Beverlo, lopen de Kleine Beek en de Grote Beek. De Kleine Beek stroomt in zuidwestelijke richting en vormt samen met de Grote Beek en de Middelbeek het natuurreservaat: ‘de Vallei van de Drie Beken’.

De natuur nam het hier weer over

Elk water heeft zijn eigen geschiedenis, zo ook de Paalse Plas. Hij is ontstaan door het uitbaggeren van een bestaande plas om het industrieterrein aan de overzijde van de autosnelweg op te spuiten. Toen de put niet meer nodig was voor zandwinning, nam de natuur de overhand. De put vulde zich met water en werd al gauw een

plas. De veertig hectaren grote waterpartij is ideaal voor watersportrecreatie zoals zeilen, surfen, roeien en vissen. Je vindt er voor elk van die sporten ook de nodige accommodatie. Vissers die met hun gezin op stap gaan, kunnen de kinderen laten spelen op één van de speelweides. Ook zwemmen is in juli en augustus toegelaten in een afgebakende zone.

Ahum ... een autosnelweg

Tja, de noordoostgrens van het domein grenst aan de E313. Toch is hier weinig van te merken. De bomen vormen een geluidsbarrière en zorgen dat er van het geraas van de auto's alleen een zacht gezoem overblijft. Vele watervogels hebben hier hun stek gevonden en de grote variëteit aan planten, bloemen en bomen maakt van de Paalse Plas een uniek plaatje.

Wat valt er te vangen?

Op de Paalse Plas kan je minstens 12 soorten vis vangen waaronder karper, snoekbaars, paling, snoek, meerval, baars,

blankvoorn, brasem en pos. De Europese meerval plant zich hier voort en af en toe vinden er kleine visuitzettingen plaats van onder meer snoek, zeelt en paling.

Wie op de Paalse Plas wil gaan vissen, houdt er best rekening mee dat het een flink eind stappen is van de parking tot het water. Een materiaalkarretje is dus best wel handig. Vergeet ook je vergunning niet op te halen bij de gemeente!

Het Vlaams jeugdvisverlof

Elke visser weet dat wie wil vissen in de openbare wateren van het Vlaamse Gewest, een visverlof nodig heeft. Maar hoe zit het met de jeugd?

Een jeugdvisverlof is gratis maar verplicht als kinderen jonger dan 14 jaar zonder begeleiding gaan vissen met 1 hengel. Zij moeten bovendien elke gevangen vis onmiddellijk en voorzichtig terug vrijlaten in het water van herkomst. Een visverlof is voor kinderen niet nodig als ze vergezeld zijn van hun vader, moeder of voogd die wel een visverlof hebben.

Kinderen jonger dan 14 die zonder begeleiding met twee hengels willen vissen, die hun vangst willen meenemen of die anders dan vanaf de oever willen vissen, moeten het visverlof van 11,16 euro of 45,86 euro kopen. Het groot visverlof geeft ook het recht om te vissen volgens dezelfde reglementering van het gewone visverlof.

Flirtende vinten? Neen, finten!

Wie dit spektakel nog nooit aanschouwde, moet zich tijdens de lente reppen naar de Schelde of de Rupel. Met wat geluk ben je er getuige van een tot voor kort verdwenen natuurfenomeen. De fint is terug! Deze grote broer van de haring wordt wel 60 centimeter en leeft meestal in zee... Maar zodra de temperatuur boven de 15 graden stijgt, komen de vissen hun eitjes afzetten in de monding van rivieren. Omdat dit meestal in mei gebeurt, wordt de fint ook wel de meivis genoemd. Paaiende finten maken veel lawaai en zwemmen in cirkels, plonzen of springen soms boven het wateroppervlak uit. Volgens overgeleverde verhalen was het kabaal vroeger soms zo intens dat mensen die langs de oevers woonden er niet van konden slapen. Finten waren meer dan honderd jaar geleden uit onze rivieren verdwenen door te grote vervuiling maar zijn dankzij de wateringszuiveringsinstallaties van Aquafin nu in al hun glorie terug. En dat zullen we geweten hebben!

Klein maar niettemin fijn

De Kanaalvijver Coloma in Sint-Pieters-Leeuw, de vijver Hof ter Rijst in Heikruis en de Kromme Vijver in het park van Gaasbeek vormen zowaar een ménage à trois. In het najaar van 2015 gaf het Agentschap voor Natuur en Bos de opdracht voor een onderzoek naar het visbestand in deze stilstaande wateren. De drie vijvers zijn niet groot. Hun oppervlakte varieert van minder dan een halve hectare tot ongeveer het dubbele. Klein maar fijn, zeg maar.

De vijvers doorgelicht

De visstand wordt beoordeeld op basis van verschillende criteria. In de eerste plaats is dat de samenstelling van de vissoorten en de biomassa-inschatting. Daarnaast wordt voor de meest voorkomende soorten de populatieopbouw bepaald en beoordeeld. Verder gaan we na of er een evenwichtige prooi-roofvisverhouding bestaat. En ten slotte bekijken we ook de conditie van de meest voorkomende soorten.

En nu even apart...

De rozentuin van domein Coloma is allicht beter bekend dan de vijver. Hij is dan ook de grootste troef van dit domein en behoort met meer dan drieduizend verschillende rozenvariëteiten tot de absolute wereldtop. De Kanaalvijver heeft een oppervlakte van een kleine halve hectare. In de Kanaalvijver Coloma die maximum zo'n anderhalve meter diep is, vonden we vier vissoorten. Op basis van het gewicht krijgt de karper hier het hoogste schavot. Op basis van het aantal

vissen wint de blankvoorn. Het water komt dus overeen met het type waarvoor het bestemd is, namelijk een blankvoorn-brasem viswatertype.

Heikruis is een plaatsje in de Vlaams-Brabantse gemeente Pepingen. Het dankt zijn naam aan een kruis dat de Frankische boer Hado op zijn eigendom plaatste. Hier vinden we de hengelvijver Hof ter Rijst. Een kleine bescheiden vijver met toch wel wat potentieel, zo konden onze experts vaststellen. In deze anderhalve meter diepe vijver vonden we zes soorten vis. Op basis van het gewicht stelden we een meerderheid aan blankvoorn vast. Het Kasteel van Gaasbeek ligt middenin een uitgestrekt park dat al in de zeventiende eeuw werd aangelegd. Indrukwekkende dreven en kleine wandelpaden wisselen elkaar af. Wellicht staan hier zelfs de hoogste beuken van België! De Kromme Vijver in park Gaasbeek heeft een oppervlakte van net geen hectare en is zo'n drie meter diep. De oevers zijn voornamelijk bekleed met schanskorven en op enkele delen bevindt zich een rietzone. In de Kromme Vijver werden niet minder dan tien vissoorten

gespot. Hier domineert gibel het visbestand wat het gewicht betreft (70%). De baars is het talrijkst in aantal (64%). De conditie van de vissen valt in alle drie de vijvers in de middenmoot. Ze leven er dus niet boven hun stand maar lijden er ook geen honger...

Waarom zijn deze gegevens belangrijk?

Wel, omdat we zo de natuur een duwtje in de rug kunnen geven. Uit de cijfers kunnen we afleiden dat er in de kanaalvijver Coloma, de kleine hengelvijver in Hof Ter Rijst en de vijver in het park van Gaasbeek een goed visbestand aanwezig is dat in grote lijnen overeenstemt met het verwachte doelttype. Als gekeken wordt naar de leeftijdsopbouw van de meest voorkomende vissoorten in de vijvers dan stellen we vast dat in de Kromme Vijver en de vijver Coloma voornamelijk kleine baars leeft. In Hof ter Rijst heeft de blankvoorn dan weer een goede populatiestructuur. In vijver Coloma doet deze vis het merklijk minder goed. De gegevens tonen dan ook een duidelijk

Kromme Vijver © ANB

Coloma © ANB

Hof ter Rijst © ANB

gebrek aan reproductie van blankvoorn.

Wat staat ons te doen?

In Coloma en Hof Ter Rijst dringen structuurbevorderende maatregelen zich op. We denken hierbij aan oeverherinrichting of verbetering van

de lichtinval om de ontwikkeling van waterplanten te stimuleren. Dat zal de leefomgeving van de vis gevoelig verbeteren.

Daarnaast kunnen we besluiten dat deze drie vijvertjes in het bijzonder geschikt zijn voor de recreatieve hengelaar die het op witvis gemunt heeft. Specifiek

voor Hof ter Rijst nemen we mee dat de roofvis-prooiverhouding sterk uit balans is en hier de komende jaren zal moeten gewerkt worden aan het roofvisbestand.

Op zoek naar een rustig water in een prachtig kader? Deze drie vijvers zijn zeer aangename viswaters in een rustige parkomgeving. Bovendien kan je overal terecht met je visverlof. De kans dat je daadwerkelijk iets vangt, is reëel. De hengelkaart van Vlaams-Brabant wijst je alvast de weg naar deze pareltjes. ■

Bruggen bouwen in het krekengebied

In het noorden van Oost-Vlaanderen ligt het krekengebied van het Meetjesland verspreid over de gemeenten Sint-Laureins en Assenede. Vrijwel alle krekens zijn er bestemd als natuurgebied en sommige vogelsoorten genieten er van de Europese natuurdoelen. Op enkele plaatsen leidt dit helaas tot knelpunten met hengelaars. Daarom maakte het Agentschap voor Natuur en Bos werk van een ruimtelijke hengelvise die de knelpunten niet alleen in kaart brengt maar ook oplossingen formuleert.

De tijden veranderen

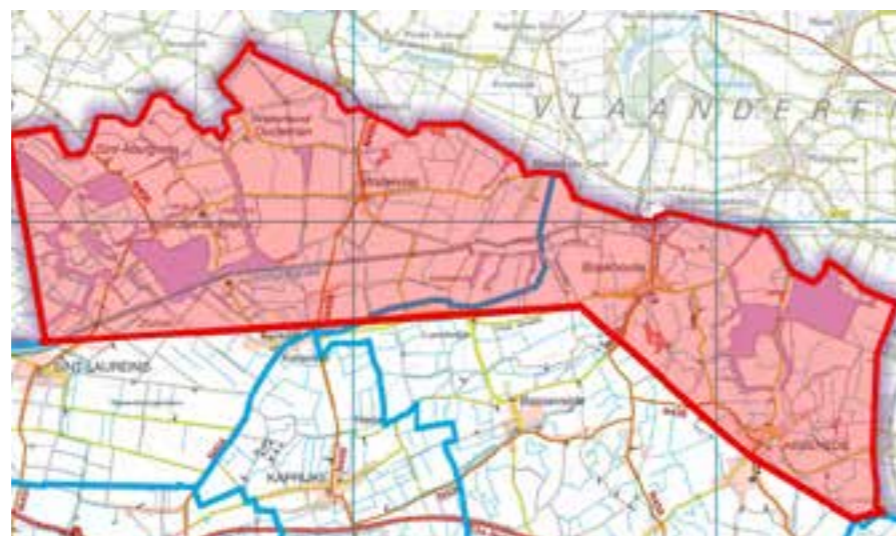
Het krekengebied van het Meetjesland ontstond in de 12e eeuw wanneer de zee regelmatig het land binnendrong en daarbij zilte kleilagen afzette en geulen uitsleet. Deze geulen zijn vandaag nog steeds zichtbaar in de vorm van krekens en zijn zeer geliefd bij hengelclubs en individuele vissers. Maar... vrijwel alle krekens zijn tegenwoordig bestemd als natuurgebied. Dit leidt tot knelpunten met de noden van de hengelaars. Het is het namelijk niet mogelijk om alle locaties aangepast te beheren of om er faciliteiten voor de sportvisserij aan te leggen.

Bruggen bouwen

Deze knelpunten maakten dat het ANB in het krekengebied bruggen moest bouwen. Geen echte bruggen natuurlijk maar voorstellen die de belangentegenstelling tussen visserij en natuurbescherming kunnen overbruggen. Studiebureau Witteveen-Bos kreeg de opdracht om na te gaan welke vormen van visserij op welke

locaties mogelijk zijn. Tweede opdracht: hoe kunnen we de kwetsbare gebieden nog beter beschermen? En ten slotte... formuleer een beslissingskader voor de Provinciale Visserijcommissie over het al dan niet huren van visrechten. Om tot een gedragen consensus te komen, zetten de experts een stuur- en klankbordgroep op poten met vertegenwoordigers

van alle betrokken partijen: hengelclubs, de Provinciale Visserijcommissie, het ANB, de polderbesturen en de gemeenten. Ook landeigenaren en jagers waren vertegenwoordigd. In totaal waren er drie overlegmomenten. Er werd bijkomende informatie verzameld, teruggekoppeld en gepoogd om met de verschillende partijen een overeenstemming te bereiken over de resultaten.

Guido Van de Veire

Marnix Scheir

De mening van twee krekenvissers

Wie is wie?

Guido Van de Veire

61 jaar - Oosteeklo - gepensioneerd - favoriete viswater: Boerekreek

Marnix Scheir

59 jaar - Oosteeklo - gepensioneerd - favoriete viswater: Hollandersgatkreek

Hoe betrokken?

Guido en Marnix waren lid van de stuurgroep.

Samen met Erik Pinoy, Alain Moerman en Jaak Geernaert namen ze het op voor de vissers.

Ze organiseerden verschillende vergaderingen met alle plaatselijke hengelclubs om de noden van de vissers in kaart te brengen.

Mening over hengelvise?

Guido: "Dit is een prachtig werkstuk. De debatten in de vele vergaderingen met vertegenwoordigers van de polderbesturen, de landbouw, het ANB, de visserijcommissie en de jacht verliepen soms hard ... maar steeds constructief. Het resultaat mag gezien worden."

Marnix: "De Goudkarper Oosteeklo heeft met plezier een voortrekkersrol opgenomen tijdens het overleg.

Na vele jaren van onzekerheid weten we nu waar de recreatieve visser en de wedstrijdvisser hun hobby kunnen beoefenen.."

Wat met de wedstrijdhengelzones?

Het resultaat van al dit studie- en overlegwerk werd gebundeld in een gedragen ruimtelijke hengelvise. Voor de huidige wedstrijdhengelzones aan de Hollandersgatkreek, Blokkreek, Boerekreek, Mesurekreek en Verzelesput betekent dit dat ze behouden kunnen blijven. Er is zelfs een uitbreiding mogelijk! Al dringt een betere bereikbaarheid of bevisbaarheid zich wel op. Hierbij wordt gedacht aan het verbeteren van de parkeergelegenheid, de toegangspaden, het maaibeheer, de hengelplaatsen of de visstand. Het Leopoldkanaal is een onderschat viswater, zo bleek ook. Vanuit ecologisch perspectief bestaan ook hier geen bezwaren voor de inrichting van een zone voor wedstrijdvisserij. Dat geldt evenwel niet voor het Klein Geulke. Hoewel zeer geliefd bij vissers geldt hier een andere prioriteit. Dit is immers een belangrijk broed- en leefgebied van bruine kiekendieven. Wedstrijdhengelen zou hier een te grote verstoring betekenen met mogelijk nefaste gevolgen.

Recreatieve hengelplaatsen

Waarschijnlijk verdwijnen een aantal recreatieve hengelplaatsen nabij belangrijke leefgebieden van vogels waarvoor Europese natuurdoelen gelden. Voorbeelden hiervan zijn de hengelplaats in het westen van de Roeselarekreek, het zuidelijke deel van de Bentillekreek en een deel van het Leopoldkanaal. Anderzijds is op een aantal plaatsen uitbreiding mogelijk van de recreatieve hengelplaatsen. Zo zou er, als de landeigenaren hiermee akkoord gaan, een recreatieve zone ingericht kunnen worden langs de Grote Kil, de Hollandergat en de Kleine Kil. De recreatieve hengelaar kan dus gerust zijn, ook in het krekengebied blijven voldoende mogelijkheden om te vissen! ■

Vistrappen op de Wamp: een wereld van verschil

Zeven stuwen: zoveel onoverbrugbare hindernissen stonden vissen te wachten die vanuit de Kleine Nete naar de bovenloop van de Wamp wilden zwemmen. Deze stuwen zorgden ook voor een onregelmatig peilverloop in de Wamp waardoor sommige akkers en weilanden te nat blijven liggen.

Resultaat: niemand tevreden. Samen met de landbouwers dokterde de provincie Antwerpen, de beheerder van de Wamp, een plan uit om de drie meest afwaartse knelpunten aan te pakken. Een knap staaltje van integraal waterbeleid! In 2017 worden de twee volgende knelpunten aangepakt.

© ANB

De visie van het verleden

Lieflijk stroomt de Wamp in het weidse landschap van Arendonk, Oud-Turnhout en Retie om in Kasterlee in de Kleine Nete uit te monden. Een ruilverkaveling zette stevig het mes in het bochtige parcours van de rivier. In de plaats ontstond een rechtlijnige perceelstructuur waardoor landbouwers makkelijker hun weilanden en akkers konden bewerken. In rechtgetrokken beken neemt de stroomsnelheid natuurlijk toe en verloopt de waterafvoer veel sneller. Zeven stuwen moesten dit effect milderden. Jammer genoeg belemmerden zij ook de vrije doorgang voor vissen om vanuit de Kleine Nete voedsel en paaiplassen in de bovenloop van de Wamp op te zoeken. Een streep door de rekening, niet alleen voor de zeldzame Europees beschermde soorten als de kleine en grote modderkruiper en de rivierdonderpad maar ook voor de kopvoorn en de serpeling.

Overleg zet krijtlijnen uit

Als waterloopbeheerder van de Wamp nam de Dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen het initiatief om deze vismigratieknelpunten aan te pakken. Van meet af aan schoven de betrokken landbouwers mee aan tafel. Samen

tekenden ze de randvoorwaarden voor de verdere aanpak uit: de afwatering van de talrijke zijlopen van de Wamp blijft gegarandeerd, de werken veroorzaken geen bijkomende overstromingen en de inname van landbouwgrond blijft tot een absoluut minimum beperkt. Daarnaast wilden de landbouwers een oplossing voor het onregelmatige peilverloop bij enkele stuwen.

Maatwerk zorgt voor een win-win

Dit overleg leidde tot maatwerk voor de verschillende knelpunten. Zo verzekert een bekkentrap de vissen een vrije doorgang langs de twee meest afwaartse knelpunten. De middelste vistrap is over een vrij grote afstand uitgesmeerd waardoor de aanpalende landbouwpercelen minder wateroverlast kennen. Een vistrap met een stenen helling klaart deze klus op het opwaartse knelpunt.

In de meest afwaartse vispassage experimenteert de provincie Antwerpen met een grindzone. Wordt dit de ideale paaiplaats voor kopvoorn en serpeling? Na een totaalinvestering van om en bij de 420.000 euro waarvan 50.000 euro uit het Visserijfonds van het Agentschap voor Natuur en Bos, kijkt iedereen reikhalzend uit naar de resultaten...

© provincie Antwerpen

De vissen in de Boven-Schelde herpakken zich!

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wilde de ontwikkelingen van het visbestand in de Boven-Schelde tot en met 2015 jaarlijks onderzoeken. Dit langdurige onderzoek kwam er na een massale vissterfte in 2012.

Het rotte najaar van 2012

Maandag 24 september 2012: de eerste dode vissen drijven op de Schelde ter hoogte van Avelgem. De Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) onderzoekt het water en concludeert dat het om organische vervuiling gaat: rottend materiaal dat plots alle zuurstof opgebruikt waardoor de vissen stikken. De VMM vindt geen oorzaak in Vlaanderen en besluit dat die stroomopwaarts moet liggen, in Wallonië. Misschien, want een echte schuldige is tot op vandaag niet aangeduid. Het ANB berekende dat de vervuiling het leven kostte aan ongeveer 10 ton vis.

De gevolgen in 2015

Onderzoeksbureau ATKB trok in 2015 dus opnieuw naar de Boven-Schelde voor een bemonstering en vond er 21 vissoorten. De soortenrijkdom is daarmee normaal tot hoog voor een dergelijke gekanaliseerde rivier. Onder meer alverbaars, bittervoorn, brasem, blankvoorn, blauwband, driedoornige stekelbaars, Europese meerval, paling, pos, snoekbaars, riviergrondel, winde, zeelt, snoek, bot, ... leven in de rivier.

In grote lijnen komt de huidige soortensamenstelling overeen met het eerste onderzoek van 2013. Wel stelde het onderzoeksbureau vast dat er in de Boven-Schelde een populatie zwartbekgrondel aanwezig is. Die uitheemse invasieve vissoort werd evenals de inheemse Europese meerval tijdens de vorige onderzoeken niet waargenomen.

© VildaPhoto

Alle hens aan dek

Het visbestand in de Boven-Schelde is een normaal bestand voor een water met veel scheepvaart. Het bestand werd voor de vissterfte in 2012 geraamd tussen de 50 en 60 kilogram per hectare. Na de bemonstering in 2015 wordt het geraamd op een goeie 40 kilogram per hectare. Het lijkt er dus op dat de Schelde zich herpakt. De verwachting is dan ook dat het visbestand in de Boven-Schelde de komende jaren nog zal toenemen tot haar oorspronkelijke biomassa. Om dergelijke rampen in de toekomst vlugger de baas te zijn, werd een digitaal meldingsplatform opgericht. Prachtig, want dat dit beter niet meer voorvalt, staat

als een paal boven water, zeg maar. De Boven-Schelde is een herstellende rivier waarvan de waterkwaliteit pas de laatste jaren verbeterd. Incidenten zoals in 2012 kunnen deze opbouw ernstig verstoren of zelfs helemaal tenietdoen. Met andere woorden: dit liever nooit meer.

Wat kan je doen als je massale vissterfte of verontreiniging opmerkt?

Meld dit meteen bij de lokale politie of de gemeentelijke milieudienst.

Visser aan het woord

René de Bie uit Minderhout bij Hoogstraten is al zijn hele leven een gepassioneerd visser. Wedstrijden doet hij niet meer sinds hij het na twee hartoperaties wat rustiger aan moet doen.

“Maar ik ga wel nog steeds kijken”, zegt hij met een twinkelen in de ogen. “Het is een microbe die je nooit meer loslaat. Nu vind ik het vooral fijn om met collega-hengelaars een gezellige babbel te hebben aan de waterkant. Ik geniet nog meer van de natuur dan vroeger. Het is rustiger. Voor mij is het pure ontspanning om het drukke leven even in te ruilen voor de sereniteit van het water.”

René vist al lang aan de oever van de Mark. En dat zorgt voor verhalen:

“De Mark is een mooie rivier waar ik graag kom. Jammer genoeg ben ik er ooit eens ingevallen op een koude najaarsdag! Dat was minder aangenaam. Ik verkies openbaar water boven een vijver omdat de diversiteit er groter is. Of de verrassing zoals je wilt. Je weet nooit wat je zal bovenhalen. Mijn favoriete vis op de Mark is de zeelt. Kan ik die bovenhalen, dan ben ik gelukkig. Ik kom heel graag op het plekje achter de paters van Meersel-Dreef. Misschien omdat het klokje van het bedevaartsoord daar elk uur luidt. Het is zeer rustgevend om daar met vrienden-vissers de hengel uit te werpen. En nadien gaan we natuurlijk samen gezellig iets drinken. Neen, meer heb ik echt niet nodig om me goed te voelen.”

De Mark, een grensgeval

De Mark is een rivier die op sommige plaatsen pal op de landsgrens van België en Nederland stroomt. Hij ontspringt bij de Zandvenheide in Koekhoven, een plaatsje bij Merksplas. Het brongebied van de Mark, het Turnhouts Vennegebied, vormt de waterscheiding tussen de Maas en de Schelde. De rivier is 76 kilometer lang en stroomt ongeveer elf kilometer op Belgisch grondgebied alvorens de grens over te steken naar Nederland.

Vanwaar de naam?

Er bestaat enige discussie over de betekenis van de naam 'Mark'. Oude bronnen gaan ervan uit dat het woord afkomstig is van het werkwoord 'markeren' en meer bepaald: een grens markeren. De Mark zou immers een grensrivier zijn tussen zand- en kleigrond. Bovendien vormde de stroom vroeger vermoedelijk ook de staatkundige grens tussen Neustrië en Austrasië, of met andere woorden tussen het noordwestelijke en het oostelijke deel van het Frankische Rijk (3de tot 10de eeuw na Christus). Anderen vermoeden dat 'mark' vroeger betekende: moeras. Of beter: rivier in moerassig gebied. Door zijn venige, drassige bodem was de rivier immers niet gemakkelijk over te steken. De Mark kreeg zijn naam al voor hij een grensrivier werd, dus allicht zal de tweede verklaring de juiste zijn.

Terug naar 2016

De Mark behoort tot het stroomgebied van de Maas. Vanaf de bron stroomt hij langs Merksplas en Wortel naar Hoogstraten. Daar vervolgt hij zijn weg langs Meer en Meersel-Dreef alvorens naar Ne-

derland te stromen. Naar schatting voert de rivier elk jaar driehonderd miljoen kubieke meter water af. Via het bekendstelsel van de Mark wordt een gebied van 105.000 hectare ontwaterd.

Hengelen in de Mark

De Mark is een mooi witviswater met vele vistrappen. De oevers zijn grotendeels natuurlijk, wat het visueel ook aantrekkelijk maakt. Het water is helder tot licht troebel en er is meestal een lichte stroming. Ook waterplanten zijn hier en daar van de partij. Tijdens een visbestandopname van juni 2004 werden op drie locaties dertien vissoorten gevangen waaronder paling, karpers, grondel, serpeling, kopvoorn, blankvoorn, rietvoorn, zeelt, snoek, zonnebaars, baars en stekelbaars. De meeste vis werd gevangen in het stroomafwaartse gedeelte tegen de Nederlandse grens. Onderzoeken wijzen uit dat de visstand de laatste jaren alleen maar is toegenomen.

Hermeanderen van de Mark

Met hermeanderen (herstellen van rivierbochten) wil men in de eerste plaats een

waterloop in zijn natuurlijke vorm herstellen. Tegelijk maak je hem ook langer waardoor het water, logischerwijs, trager afvoert. De hermeandering van de Mark kadert in een Interregproject, een Europees programma dat zich inzet voor grensvervaging in Europa. Hierbij gaat aandacht naar beekherstel, oeverzones, recreatief medegebruik, herstellen van rivierbochten, ecologisch beheer van de vallei en sanering van vismigratieknelpunten. Een goede zaak voor de natuur, al is er nog geen effectieve datum bekend voor de uitvoering van de werken. Duimen dus dat het niet te lang duurt.

Watermolens langs de Mark

Een watermolen is een molen die het stromen of vallen van water, bijvoorbeeld in een beek of een rivier, door een waterrad omzet in rotatie-energie, om graan te malen of olie te persen. Langs de Mark zijn nu nog verschillende molens te bewonderen. Eén daarvan is De Laermolen in Hoogstraten. Sinds de restauratie in 2004 ziet deze molen er weer uit zoals begin jaren 1800. De indrukwekkende koller-gang (verticale molenstenen) voor het pletten van het koolzaad, de vuister (een houtkachel) voor het opwarmen van het geplette koolzaad en ten slotte de door merg en been gaande klappen van de slagbank die de olie uit het koolzaad slaat... Alles is hersteld. Dankzij de inzet van vier molenaars en een aantal enthousiaste vrijwilligers wordt er nu vier keer per maand smout geslagen.

Wie is de schuldige?

Hebben hengel- en roeiwedstrijden een invloed op de waterkwaliteit van de Watersportbaan in Gent? Dat was de hamvraag van een gedetailleerd onderzoek dat het Agentschap voor Natuur en Bos liet uitvoeren na hevige commotie rond dode vogels op en rond het water. Tast het lokvoer van vissers de waterkwaliteit aan? Of woelen de roeiers de bodem te veel om zodat er gevaarlijke stoffen vrijkomen in het water? Of zijn er andere oorzaken? De experts van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek zochten het uit.

Op zoek naar antwoorden

Om die vragen te kunnen beantwoorden moesten de experts de waterkwaliteit heel nauwkeurig opvolgen voor, tijdens en na roei- en hengelwedstrijden. Ze volgden twee grote hengelwedstrijden – een nationaal en een internationaal kampioenschap - en een roeiwedstrijd en namen telkens stalen van het water. Verder was er ook een constante meting tussen juli en september 2015 voor een beperkt aantal variabelen zoals zuurstof, geleidbaarheid, temperatuur en zuurtegraad.

Wie is de dader?

Het onderzoek toont aan dat hengel-, noch roeiwedstrijden een direct effect hebben op de oppervlaktewaterkwaliteit. De schommelingen in de kwaliteit van het water worden hoofdzakelijk bepaald door de heersende milieu- en weersomstandigheden. De onderzoekers stelden vast dat de waterkwaliteit op bepaalde plaatsen ondermaats is en niet aan de huidige kwaliteitsnormen voldoet. Er werden op sommige momenten te lage zuurstofconcentraties gemeten en te hoge concentraties aan stikstof en fosfor. Tijdens de zomer zagen we ook algenbloei die op zijn beurt zorgde voor sterke schommelingen in het zuurstofgehalte van het water. Algenbloei is een gevolg van een teveel aan voedingsstoffen in het water. Deze voedingsstoffen kunnen afkomstig zijn van afspoelend regenwater, overstorten, lokvoer (ook al was er geen direct effect op de waterkwaliteit na twee grote hengelwedstrijden), lozing van afvalwater, ...

Het antwoord voor de Watersportbaan

De Watersportbaan heeft slechts een beperkte buffercapaciteit tegen verstoringen en veranderende omgevings- en weersomstandigheden. De reden daarvoor heeft te maken met een niet-natuurlijk systeem waar bovendien een historische aanslibbing aanwezig is. Willen we de Watersportbaan helpen dan moeten we waar mogelijk kiezen voor een natuurlijkere inrichting met vegetatie. Het verwijderen van het aanwezige slib is ook een stap in de goede richting. Deze twee maatregelen zullen zonder twijfel een gunstig effect hebben op de waterkwaliteit en de stabiliteit van de Watersportbaan en dus ook op het visbestand. Bij werken langs de Belvédère, een zijarm van de Watersportbaan, worden bovendien ook nog zes bestaande lozingspunten gesaneerd tegen eind 2017.

Visonderzoek in de Kortrijkse regio

De Gavers worden terecht aanzien als de groene long van de streek Kortrijk-Harelbeke. Tal van zoogdieren, planten en insecten vinden er een thuis en het domein is een trekpleister van formaat in de streek. In Wevelgem valt die eer dan weer te beurt aan de Bergelenput. Maar hoe is het gesteld met de vispopulatie. Een onderzoek bracht duidelijkheid.

Plaats van het gebeuren waren de oude zandwinputten in het provinciale domein de Gavers in Harelbeke en de Bergelenput in Wevelgem. De Gavers kan met zijn 51 hectare en een beetje fantasie de grote broer van de Bergelenput genoemd worden. In beide wateren nam het onderzoeksbureau VisAdvies stalen door middel van elektro- en zegenvissers. Het open water van de Gavers is bovendien bemonsterd met kuilnetvisserij.

De Gavers

VisAdvies kwam tot het besluit dat het visbestand in de Gavers redelijk klein is in vergelijking met gelijkaardige wateren. Er werden zeven vissoorten gevonden. Als een rangschikking wordt gemaakt

op basis van het aantal gevonden vissen, dan is de brasem met 41% de meest voorkomende vis, gevolgd door zeelt en baars. De roofvis-prooiverhouding is in evenwicht.

Bergelenput

In de Bergelenput zwemt ongeveer 28 kilogram vis per hectare. Het aantal vissen wordt geschat op 180 per hectare. Dat is zeer weinig in vergelijking met gelijkaardige wateren. Op basis van gewicht domineert hier de paling, gevolgd door snoek en zeelt. Op basis van het aantal vissen scoort de zeelt dan weer het best, gevolgd door baars en snoek. De roofvis-prooiverhouding is sterk uit evenwicht door het gebrek aan prooivis.

Hoe moet het nu verder?

Het lage visbestand van de Gavers is een onmiddellijk gevolg van vissterfte. Om dat te compenseren raden de experts van VisAdvies aan om de komende vijf jaar telkens vijftig kilogram blankvoorn uit te zetten in de vijvers. Dit zal de populatie verstevigen. De populaties van de overige vissoorten (brasem, zeelt en snoek) zullen op natuurlijke wijze herstellen en zich evenwichtig ontwikkelen. Voor de Bergelenput gelden andere aanbevelingen. Daar stelt VisAdvies voor om de komende jaren geen vis uit te zetten maar eerst enkele inrichtingsmaatregelen te nemen om zo een visstand te creëren die evenwichtiger is.

Van zand- tot pleisterplek

Op de grens tussen Koksijde en Nieuwpoort ligt een vijver van circa tien hectare. De put ontstond eind jaren 70 van de vorige eeuw toen er grote hoeveelheden zand nodig waren voor de aanleg van de A18. Want zand vind je hier natuurlijk in overvloed. De graafmachines zijn intussen al lange tijd verdwenen. En de natuur? Wel, die heeft het opnieuw van de mens overgenomen.

Stap voor stap

De Koolhofput deed vele jaren enkel dienst als bufferbekken voor de opvang van piekdebieten van de nabijgelegen Koolhofvaart. Aan deze vaart dankt de vijver dus z'n naam. De opwaardering van deze zandwinningsput is een proces van vele jaren.

De eerste stap werd eind de jaren 90 gezet toen de Vlaamse Landmaatschappij werk maakte van het 'Landinrichtingsproject Westhoek'. In en rond de Koolhofput kwamen observatiehutten en

paaiplaatsen, wandelen langs de put kon voortaan op een mooi pad.

Na deze werken werd het provinciebestuur West-Vlaanderen eigenaar van de Koolhofput. De daaropvolgende vijftien jaar was er weinig nieuw onder de zon. Tot nu. In februari 2016 kocht de provincie een extra perceel van circa twee hectare aan. De bedoeling is om hier drie poelen te graven die verbonden zijn met de Koolhofput. Dit zorgt ervoor dat bij hevig regenweer de inwoners van Nieuwpoort niet moeten vrezen voor natte voeten. Maar de plannen gaan veel verder

dan enkel het tegengaan van wateroverlast ...

Met de uitbreiding wordt de site bijna zestien hectare groot en krijgt ze voor kustbewoners en -bezoekers een poortfunctie naar de polders. In 2017 krijgt het domein een 'beautybehandeling'. Er worden extra wandelroutes aangelegd, kinderen krijgen er een natuurspeelzone bij, mountainbikers zullen er nieuwe uitdagingen vinden en het volledige gebied krijgt een natuurvriendelijke look. Ook de oeverwalwulw deelt in de vreugde, want zijn natuurlijk biotoop wordt te-

rug in ere hersteld. Ten slotte nodigt de Frontzate – een fietspad op de oude spoorwegbedding tussen Nieuwpoort en Diksmuide – de bezoeker uit om de rijke geschiedenis van de streek fietsend te ontdekken.

Oog voor vis en visser

De Koolhofput is geliefd bij de hengelaar. Of het nu warm of koud is, de put is zowel tijdens de zomermaanden als tijdens de winterdagen erg in trek. Vooral hengelaars die vanaf de oever vissen vinden er hun gading. Maar sinds een tweetal jaar wordt hier ook door enkele vissers vanuit een bootje gevist. Af en toe daagt zelfs een visser op met een bellyboot. Dacht de provincie bij de opmaak van alle plannen ook aan de visser? We vroegen het aan Jeroen Verschaeve van de provinciale visserijcommissie en Jelle Vandaele van Sportvisserij Vlaanderen. Jeroen: "We merkten wat onrust in het vissersmilieu. Maar ik ben niet het type persoon dat in een hoekje gaat zitten kniezen. Integendeel. Samen met Jelle ging ik op zoek naar de juiste gesprekspartners binnen de provincie. Veel overleg was niet nodig om tot concrete afspraken te komen."

Wat kwam er zo allemaal uit de bus?

Jelle somt enkele zaken op: "Het is de regel bij de provinciale domeinen dat ze enkel toegankelijk zijn tussen zonsopgang en -ondergang. Vissers werpen echter graag bij nacht en ontij hun hengel uit. Daarom wordt voor ons een uitzondering gemaakt: vissers zijn welkom van twee uur voor zonsopgang tot twee uur na zonsondergang. Een mooi compromis." In de onmiddellijke omgeving van de kijkhut wordt een nieuwe steiger aangelegd voor mensen met een fysieke beperking. Aan de noordwestelijke kant daarentegen zullen de steigers afgebroken worden. "Niet zo erg," merken beide heren op. "De steigers stonden nu toch te ver van het water en ze waren te hoog. Ze werden eigenlijk ook niet gebruikt door de vissers."

Andere realisaties die de vissers graag zien komen: houten damplanken in plaats van betonnen. En minder steile oevers waardoor rietkragen de kans krijgen om zich te ontwikkelen. Hoe dan ook, dat de put er na de opwaardering een stuk beter zal bijliggen, daar bestaat geen twijfel over. Als uitsmijter wil Jeroen nog iets kwijt over de kabel die de viszone moet afbakenen: "Deze kabel zal niet van de ene oever naar de andere gespannen worden. Op deze manier blijft gelukkig één van de twee beste viszones toegankelijk."

Enkele Bijzondere vangsten

De visbokaal ontgroeid

Iedereen kent hem wel, de goudgele goudvis die sierlijk rondjes trekt in een visbokaal. Het verhaal gaat dat een goudvis stopt met groeien als de bokaal te klein wordt. Maar wat als zo'n exemplaar onverhoopt in een 'echt' viswater terecht komt? Guido Van den Bossche kreeg daarop het antwoord toen hij op 25 mei 2016 in het Kanaal Dessel-Schoten een reusachtige goudvis, compleet met prachtige sluisertaar, van ruim 2,5 kg aan de lijn kreeg.

Guido Van den Bossche

Van oost naar west

Kopvoorn is een eerder zeldzame verschijning in Vlaanderen. In het Maas- en Netebekken heeft deze rivier al langer een vaste stek, maar verder westwaarts neemt zijn aanwezigheid zienderogen af. Door het herstelprogramma van het ANB komt daarin stilaan verandering. Hengelaars melden steeds vaker de vangst van deze fotogenieke vis in Vlaamse beken zoals de Velpse. Zelfs in de West-Vlaamse Vleterbeek is hij gespot en dat na een mislukte gewaande herintroductie van zo'n vijf jaar geleden.

Romain Nagels

Stroomt de Donau door Vlaanderen?

In het najaar van 2016 haalden onderzoekers van adviesbureau ATKB enkele Donaubrasems boven in de Watersportbaan te Gent en het Zeekanaal van Brussel naar de Schelde. In Nederland is deze soort al sinds 2004 aanwezig, maar in Vlaanderen is dit de eerste en allicht niet de laatste waarneming. De gelijkenis met onze inheemse brasem en kolblei is treffend. De grote en lange anaalvin verradt echter zijn ware identiteit. In zijn oorspronkelijk leefgebied wordt de Donaubrasem bedreigd door watervervuiling.

ATKB

Blauwband aan banden?

Van de vangst van een blauwband kijkt niemand meer op. Deze exoot reisde eind vorige eeuw met de hulp van de mens vanuit Oost-Azië naar onze contreien en heeft zich intussen ruim verspreid over beken, rivieren en plassen. Bij de afwissing van een verlaten viskwekerij bleek nog maar eens dat de blauwband terecht het label 'invasief' draagt. Op sommige vijvers was er geen inheemse vis meer te bespeuren en hadden de blauwbanden massaal het bewind overgenomen. Ze kregen een nuttige bestemming als smakelijke snacks voor een vogelopvangcentrum.

ANB

Het kanaal Komen-Ieper: van bagger naar een aantrekkelijk viswater

De volksmond had de Oude Vaart Komen-Ieper omgedoopt tot de 'Droge Vaart'. Door de ophoping van het slib sinds de laatste ruiming van vijftig jaar geleden, volstond een meetlat van dertig centimeter om de waterdiepte te peilen. Na de gefaseerde baggerwerken in 2015 en 2016 genieten vissen nu opnieuw volop van een ruime zwemkom tot 1,60 meter diep!

Het mislukte kanaal, een succes voor de natuur

Sinds 1864 beten ingenieurs en het werkvolk hun tanden stuk om met dit kanaal voor de scheepvaart een verbinding te maken tussen de IJzer en de Leie. Hiervoor bouwden ze maar liefst zestien sluisen. Keer op keer leden de werkzaamheden schipbreuk op de onstabiele grondlagen: de zandbodem schoof voortdurend weg over de spekglatte ondergrond van de Ieperse klei. In 1913 werden de plannen definitief opgeborgen. Nu schittert de Oude Vaart in het landschap met flink uit de kluiten gewassen partijen rietmoeras. Op de verweerde muren van de oude sluisen vinden fraaie muurplanten hun stek.

Baggeren volgens het visreddingsprotocol

Op het deel tussen de Dikkebusbeek en het militaire domein na, belemmerde het opgehoopte slib bij hevige regenbuien een vlotte waterafvoer. Bij strenge vorst dreigden vissen in het ondiepe water vast te vriezen. Dat waren alvast twee goede redenen voor de Vlaamse Milieumaatschappij om het kanaal te baggeren. De spreiding over twee jaren zorgde ervoor dat er voor de vissen telkens een geschikt leefgebied overbleef. Tijdens de baggerwerken leidt, zoals het visreddingsprotocol voorschrijft,

een uitgegraven geul over het volledige afgedamde tracé de vissen naar een grote en diepe verzamelput. Daar stonden leden van de Provinciale Visserijcommissie West-Vlaanderen klaar om de vissen over te zetten. Tweggy Sohie getuigt: "Tot onze verbazing troffen we veel meer vis aan dan verwacht: veel zeelt, snoek en baars. De talrijke jonge zeelt en snoek bewijst dat deze soorten vlotjes kweken in het kanaal. En met deze slibruiming zal dit broedsucces alleen maar toenemen." Tweggy Sohie spreekt lovende woorden over de professionele samenwerking met de aannemer en de Vlaamse Milieumaatschappij die zorgvuldig over de juiste baggerdiepte waakte. Ook de buizen tussen de verschillende voormalige kanaalvakken kregen een grondige reinigingsbeurt. In een mum van tijd waren alle stroken van het kanaal opnieuw met vis bevolkt.

Pontons in de rietkragen?

Tweggy Sohie: "Ongetwijfeld zal het kanaal meer vissers lokken. Dit leiden we beter van meet af aan in goede banen om de natuur in de rietkragen maximaal te beschermen. Daarom ijveren we bij de stad Ieper om op een aantal plaatsen in het riet vlot bereikbare pontons te voorzien." De toekomst voor het kanaal Komen-Ieper als een aantrekkelijk viswater in de stadsrand van Ieper, klinkt dus beloftevol!

NUTTIGE ADRESSEN VISLIJN 2017

Infoloket Openbare Visserij

Provinciale Visserijcommissies

U heeft een vraag over de openbare visserij? Wenst u meer informatie over visserijregelgeving, viswateren, visrechten, vissoorten en visstandbeheer? Neem dan contact op met de Visserijcommissie in uw provincie.

West-Vlaanderen

Proosdij, Burg 2B, 8000 Brugge; Tel 050-40 58 04
visserijcommissiewvl@gmail.com
visserijcommissiewvl.wordpress.com

Oost-Vlaanderen

Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent, Tel.: 09-267 78 02
pvc@oost-vlaanderen.be

Antwerpen

Italiëlei 4 bus 16, 2000 Antwerpen; Tel 03-204 03 35
visserijcommissieantwerpen@gmail.com

Vlaams-Brabant

VAC, Diestsepoort 6 bus 75, 3000 Leuven,
Tel.: 016-66 63 17, patricia.leenaerts@lne.vlaanderen.be

Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt, Tel.: 011-23 72 90
pvc.limburg@kb.vlaanderen.be

BEHEER VAN DE VISSTAND EN DE VISSERIJ / AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

Het Agentschap voor Natuur en Bos staat in voor het beheer van de visstand, het behoud van de visserij en de naleving van de visserijwetgeving.

Meer informatie

Agentschap voor Natuur en Bos
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert-II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel
Tel.: 02-553 82 22
visserij.anb@vlaanderen.be

Vragen over het visverlof?

Een duplicaat aanvragen bij verlies of diefstal
visverlof@vlaanderen.be
Tel.: 02-553 82 22

GETUIGE VAN EEN MASSALE VISSSTERFTE?

Neem zo snel mogelijk contact met de lokale politie of de milieudienst van uw gemeente.

NATUURINSPECTIE

Natuurinspectie staat in voor de naleving van de visserijwetgeving. Visstropelij of andere ernstige inbreuken op de visserijwetgeving kan u melden bij Natuurinspectie:

Natuurinspectie Antwerpen

Tel: 03-224 62 62 - natuurinspectie.ant.anb@vlaanderen.be

Natuurinspectie Limburg

Tel: 011-74 24 50 - natuurinspectie.lim.anb@vlaanderen.be

Natuurinspectie Oost-Vlaanderen

Tel: 09-276 20 00 - natuurinspectie.ovl.anb@vlaanderen.be

Natuurinspectie Vlaams-Brabant

Tel: 02-454 86 34 - natuurinspectie.vbr.anb@vlaanderen.be

Natuurinspectie West-Vlaanderen

Tel: 050-24 77 95 - natuurinspectie.wvl.anb@vlaanderen.be

Depotnummer: D/2016/3241/257

Uitgave: januari 2017

Meer info over het Agentschap voor Natuur en Bos:
www.natuurenbos.be

UW
VISVERLOF
ONLINE AANVRAGEN:
WWW.VISVERLOF.BE

Meer info over visserij: www.natuurenbos.be/visserij